

Sygn. akt XVII AmE 137/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, Wydział XVII Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Protokolant – sekretarz sądowy Magdalena Żabińska

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2022 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 20 lutego 2020 r., znak: (...)

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) z tytułu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 137/20

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzja z 20 lutego 2020 r., znak: (...)

I. na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 2096, ze zm.) w związku z art. 56 ust. 1 pkt 5 oraz art. 30 ust 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2019 r., poz. 755 ze zm.), umorzył postępowanie administracyjne w sprawie wymierzenia kary pieniężnej Przedsiębiorcy (...) sp. z o.o. (dawniej: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) z siedzibą w W., w części dotyczącej stosowania w rozliczeniach z odbiorcami cen i stawek opłat, nie przestrzegając obowiązku ich przedstawienia Prezesowi URE do zatwierdzenia, o którym mowa w art. 47 ustawy - Prawo energetyczne;

II. na podstawie art. 56 ust 1 pkt 5a ustawy - Prawo energetyczne oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego orzekł:

1. że wbrew żądaniu Prezesa URE wyrażonym w wezwaniu z dnia 19 września 2017 r. - (...) sp. z o.o. (dawniej: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) z siedzibą w W. nie przedłożył do zatwierdzenia kolejnej taryfy, w terminie określonym w tym wezwaniu,

2. za naruszenie opisane w pkt. 1 wymierzył Przedsiębiorcy karę pieniężną; w wysokości 20 000 (dwadzieścia tysięcy złotych)

Od powyższej decyzji odwołanie złożył (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. zaskarżając ją w części co do punktu II.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie art. 56 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo energetyczne.

Wobec powyższego odwołujący wniósł o:

1. uchylenie decyzji w części, a mianowicie co do punktu II pkt 1 oraz 2,
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania.

Odwołujący wniósł ponadto o:

1. przeprowadzenie dowodu z dokumentów załączonych do niniejszego odwołania na okoliczności wskazane w treści uzasadnienia, tj.:

- wezwanie Prezesa URE z dnia 19 września 2017 r. wraz z potwierdzeniem odbioru znajdujące się w aktach postępowania administracyjnego - na okoliczność daty doręczenia odbioru i wyznaczonego przez Prezesa URE terminu na przedłożenie kolejnej taryfy,

- decyzja Prezesa URE z dnia 30 września 2018 r. w przedmiocie zatwierdzenia taryfy,

- decyzja Prezesa URE z dnia 28 marca 2018 r. w przedmiocie zatwierdzenia taryfy,

- przesłuchanie stron z ograniczeniem do przesłuchania strony powodowej reprezentowanej przez Prezesa Zarządu J. K..

2. wyznaczenie rozprawy oraz dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadka - R. D.,

3. dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron, z ograniczeniem do przesłuchania strony powodowej reprezentowanej przez Prezesa Zarządu J. K. - wezwanie na adres powoda.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

1. oddalenie odwołania,

2. zwolnienie strony (Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki] od udziału w posiedzeniu przygotowawczym, ze względu na hierarchiczną strukturę urzędu i przekazywanie spraw na niższe szczeble, zatem udział pełnomocnika będzie wystarczający jako osoby mającej pełną wiedzę w niniejszej sprawie,

3. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorca - (...) **sp. z o.o.** (dawniej: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) z siedzibą w W., posiada koncesję na obrót paliwami gazowymi udzieloną decyzją Prezesa URE z dnia 22 lutego 2016 r. znak: (...) na okres do 31 grudnia 2030 r., spółka jest więc przedsiębiorstwem energetycznym w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne. **/okoliczność bezsporna/**

Przedsiębiorca jest następcą prawnym przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o., dawniej **(...) Sp. z o.o.** W Krajowym Rejestrze Sądowym zmiana nazwy i siedziby przedsiębiorstwa z: (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. na (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. została zarejestrowana pod datą 19 stycznia 2017 r. Kolejna zmiana: z (...) Sp. z o.o. na (...) (...) z siedzibą w W. została uwidoczniła pod datą 26 września 2018 r. **/okoliczność bezsporna/**

Decyzją z dnia 13 września 2018 r. znak: (...) (...) (...) Prezes URE cofnął Przedsiębiorstwu koncesję w zakresie obrotu paliwami gazowymi. Na skutek wniesienia odwołania decyzja nie jest prawomocna. **/okoliczność bezsporna/**

W dniu 30 września 2016 r. została zatwierdzona i opublikowana w Biuletynie Branżowym (...) Paliwa gazowe (...) Taryfa dla gazu ziemnego wysokometanowego nr (...) ustalona przez (...) Sp. z o.o. (daje taryfa (...)). Taryfa ta została zatwierdzona na okres 12 miesięcy od daty wprowadzenia jej do stosowania. **/k. 35-36, k. 37-45 akt sąd./**

W myśl postanowień art 47 ust. 4 ustawy - Prawo energetyczne „Przedsiębiorstwo energetyczne wprowadza taryfę do stosowania nie wcześniej niż po upływie 14 dni i nie później niż do 45 dnia od dnia jej opublikowania”.

Pomimo żądania Prezesa URE zawartego w piśmie z dnia 4 października 2016 r. znak: (...) (...) Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. nie poinformowało o dacie wprowadzenia do stosowania ww. taryfy.

Taryfa (...) została wprowadzona do stosowania nie później niż 15 listopada 2016 r. (nie później niż do 45 dnia od dnia jej publikacji). Zatem ostatnim możliwym dniem obowiązywania tej taryfy mógł być 14 listopada 2017 r.

W związku ze zbliżającym się upływem okresu obowiązywania Taryfy (...), Prezes URE pismem z dnia 19 września 2017 r. znak: (...) (...) wezwał Przedsiębiorcę do przedłożenia kolejnej taryfy, wyznaczając termin złożenia wniosku na dzień 1 października 2017 r.

Wezwanie zostało prawidłowo doręczone w dniu 25 września 2017 r.

Przedsiębiorca nie przedłożył wniosku o zatwierdzenie kolejnej taryfy w terminie wskazanym w wezwaniu. Nie odniósł się też w żaden sposób do żądania Prezesa URE - np. nie wnioskował o przesunięcie terminu złożenia wniosku taryfowego. **/okoliczności bezsporne/**

Prezes URE pismem z dnia 22 lutego 2018 r. zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej **w związku z podejrzeniem wystąpienia nieprawidłowości polegających na:**

1. stosowaniu w rozliczeniach z odbiorcami cen i stawek opłat nie przestrzegając obowiązku ich przedstawienia Prezesowi URE do zatwierdzenia oraz
2. nieprzedłożeniu, wbrew żądaniu Prezesa URE, kolejnej taryfy do zatwierdzenia. **/k. 1-2 akt adm./**

Przedsiębiorstwo zostało poinformowane o charakterze postawionych zarzutów oraz wezwane do złożenia stosownych wyjaśnień i przedstawienia istotnych informacji uwzględniających zakres wszczętego postępowania. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania zostało prawidłowo doręczone w dniu 27 lutego 2018 r.

W odpowiedzi z dnia 13 marca 2018 r. Przedsiębiorca poinformował m.in., że faktura VAT o numerze (...), która została przedłożona Prezesowi URE w toku postępowania o zatwierdzenie drugiej taryfy dla gazu ziemnego wysokometanowego została wystawiona błędnie „Przedmiotowa faktura w istocie dokumentuje realizację na rzecz Odbiorcy usługi sprzedaży paliwa gazowego w okresie od 01.11.2016 do 30.11.2016. Korekta faktury w stosownym zakresie została sporządzona”. Ponadto wskazano, że Spółka - na podstawie art. 47 ust 2c jest uprawniona do stosowania w rozliczeniach z odbiorcami końcowymi cen i stawek opłat wynikających z dotychczasowej - już nieobowiązującej – Taryfy”. **/k. 4-6, k. 9-13 akt adm./**

Przedsiębiorca nie odniósł się w żaden sposób do zarzutu sformułowanego w pkt 2 zawiadomienia z dnia 22 lutego 2018 r. - tj. zarzutu nieprzedłożenia do zatwierdzenia kolejnej taryfy wbrew żądaniu Prezesa URE.

Pismem z 28 marca 2018 r. znak: (...). (...)(...) Prezesa URE ponownie wezwał Przedsiębiorcę do przedstawienia informacji o przychodach osiągniętych z działalności w zakresie obrotu gazem ziemnym w 2017 r. oraz przesłania kopii 100 faktur wystawionych odbiorcom w okresie po dniu 14 października 2017 r. Ponadto, na dowód błędnego wystawienia faktury VAT nr (...), Prezes URE żądał przedstawienia kopii korekty tej faktury i kopii książki nadawczej Przedsiębiorcy za okres od dnia 15 października do dnia 15 listopada 2016 r. **/k. 15-15v akt adm./**

W odpowiedzi z dnia 25 kwietnia 2018 r. Pełnomocnik Przedsiębiorcy przedłożył:

- informację o przychodach osiągniętych z działalności w zakresie obrotu gazem ziemnym w 2017 r.,
- kopie 100 faktur wystawionych odbiorcom po dniu 14 października 2017 r.,
- kopię korekty faktury VAT nr (...).

W odniesieniu do żądania przedstawienia książki nadawczej za okres od dnia 15 października do dnia 15 listopada 2016 r. stwierdzono, że Spółka „nie posiada książki nadawczej za okres od dnia 15 października 2016 r. do dnia 15 listopada 2016 r. Spółka przesyła w załączeniu kopię książki nadawczej za okres od 16 października 2017 r. do dnia 15 listopada 2017 r., traktując żądanie Prezesa URE zawarte w punkcie 4 wezwania z dnia 28 marca 2018 r. dotyczące roku 2016 za omyłkę pisarską". **/k. 18-19 akt adm./**

W wezwaniu z 10 maja 2018 r. Prezes URE ponowił żądanie przedstawienia książki nadawczej Przedsiębiorcy za okres od dnia 15 października do dnia 15 listopada 2016 r. - działającego wówczas pod firmą (...) Sp. z o.o. Poprosił także o wydruk z konta 702 za okres od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 2016 r. wraz z listą księgowania na kontach analitycznych ww. konta głównego. **/k. 628-628v akt adm./**

Jednocześnie, 10 maja 2018 r. Prezes URE zwrócił się do przedsiębiorstwa energetycznego (...) Sp. z o.o.(dalej (...), do którego sieci dystrybucyjnej przyłączony jest odbiorca gazu ziemnego, któremu Przedsiębiorca [działając pod firmą (...) Sp. z o. o.] wystawił fakturę VAT nr (...) – o potwierdzenie rozpoczęcia świadczenia usługi dystrybucji na rzecz (...) Sp. z o.o. w dniu 1 listopada 2016 r. **/k. 630 akt adm./**

W odpowiedzi z dnia 22 maja 2018 r., znak pisma: (...) (...) (...) potwierdziło, że „świadczenie usługi dystrybucji na rzecz (...) [(...) Sp. z o.o.] nastąpiło zgodnie z przyjętym (...) tj. 01.11.2016 r.". **/k. 632-634 akt adm./**

W piśmie z 5 czerwca 2018 r. Pełnomocnik Przedsiębiorcy przedłożył wydruk z konta 702 za okres wskazany w wezwaniu Prezesa URE z dnia 10 maja br. oraz wyjaśnił, że nie posiada książki nadawczej za okres od dnia 15 października 2016 r. do dnia 15 listopada 2016 r. „Książka nadawcza została założona od czasu zmiany firmy i siedziby spółki oraz zmian w składzie osobowym Zarządu". W zakresie wydruku z konta 702 „faktury nie mogła zostać wprowadzona w 2016 r. ponieważ rok został zamknięty, a sprawozdanie finansowe za 2016 zostało zatwierdzone, co uniemożliwiło wprowadzenie zmian w tym okresie sprawozdawczym". **/k. 636 akt adm./**

Pomimo wezwania do złożenia wniosku o zatwierdzenie kolejnej taryfy skierowanego do Przedsiębiorstwa pismem z dnia 19 września 2017 r., w którym Prezes URE określił termin przedłożenia tego wniosku na 1 października 2017 r., Przedsiębiorstwo przesłało wniosek dopiero przy piśmie z dnia 31 października 2017 r. (data stempla placówki pocztowej - 31.10.2017 r.), który wpłynął do urzędu w dniu 3 listopada 2017 r.

Wezwanie z dnia 19 września 2017 r., zostało prawidłowo doręczone i odebrane przez Przedsiębiorstwo w dniu 25 września 2017 r.

Złożenie wniosku o zatwierdzenie kolejnej taryfy w dniu 3 listopada 2017 r. uniemożliwiło jego rozpatrzenie przed upływem okresu obowiązywania taryfy poprzedniej. Kolejna taryfa Przedsiębiorstwa została zatwierdzona w dniu

28 marca 2018 r., a ustalone w niej ceny i stawki opłat były niższe od obowiązujących średnio o 1%. Zwłoka Przedsiębiorstwa uniemożliwiła odbiorcom wcześniejsze skorzystanie z tej obniżki.

Ceny gazu ustalone w taryfie powoda zatwierdzonej w dniu 28 marca 2018 r. były niższe od cen zatwierdzonych w taryfie poprzedniej odpowiednio o 0,115 gr/kWh i 0,071 gr/kWh.

Od rozpoczęcia działalności koncesjonowanej Prezes URE nałożył na Przedsiębiorcę dwie kary pieniężne: 1) za odmowę udzielenia informacji, o których mowa w art. 28 (art. 56 ust 1 pkt 7) oraz za nieuzasadnione wstrzymanie lub ograniczenie dostarczania energii elektrycznej (art. 56 ust 1 pkt 14). **/okoliczności niezakwestionowane przez powoda/**

Przedsiębiorca w 2018 r. osiągnął przychód z obrotu paliwami gazowymi w wysokości(...) zł oraz zysk z tej działalności w wysokości (...) zł. **/k. 641-648 akt adm./**

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym oraz twierdzeń stron, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane. Powód nie kwestionował w odwołaniu faktu naruszenia obowiązku stosowania się do ograniczeń.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W sprawie bezsporne jest, że w okresie objętym zakresem punktu 2. zaskarżonej decyzji odwołujący posiadał w sposób nieprzerwany udzieloną koncesję.

Zgodnie z unormowaniem art. 47 ust. 1 i ust. 2 - ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 755 ze zm.) przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesje ustalają taryfy dla paliw gazowych i energii, które podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa URE oraz proponują okres ich obowiązywania. Przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesje przedkładają Prezesowi URE taryfy z własnej inicjatywy lub na żądanie Prezesa URE. Prezes URE zatwierdza taryfę bądź odmawia jej zatwierdzenia w przypadku stwierdzenia niezgodności taryfy z zasadami i przepisami, o których mowa w art. 44 – 46 P.e.

Przedsiębiorstwo posiadające koncesję ma zatem publicznoprawny obowiązek stosowania wyłącznie tych taryf energetycznych, które zostały zatwierdzone przez organ regulacyjny – Prezesa URE. Wyjątkiem od tej zasady jest przewidziane w art. 49 ust. 1 pkt 1 P.e. zwolnienie z tego obowiązku w sytuacji, gdy Prezes URE stwierdzi, że przedsiębiorstwo tego rodzaju działa w warunkach konkurencji. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, by powód został zwolniony przez regulatora z obowiązku składania taryf do zatwierdzenia. Stąd też powód jako przedsiębiorca energetyczny zobligowany był do przedstawienia Prezesowi URE taryfy do zatwierdzenia.

Należy stwierdzić, że złożone przez powoda faktury obejmują okres od 31 grudnia 2017 r. do 31 marca 2018 r. (k. 345-566 akt adm.). We wszystkich została przyjęta jednakowa cena gazu - 0,09992 zł/kWh, która wprawdzie jest jedynie symbolicznie niższa od ceny taryfowej ustalonej w taryfie z września 2016 r. dla grupy WS (9,993 gr/kWh) jednakże, na co słusznie zwrócił uwagę pozwany, przewyższa cenę ustaloną w kolejnej taryfie dla tej grupy taryfowej (9,878 gr/kWh) o 0,114 gr/kWh. Zastosowanie do rozliczeń z odbiorcami taryfy zatwierdzonej 28 marca 2018 r. oznaczało zatem dla tych odbiorców, których kopie faktur powód przekazał w toku postępowania, obniżenie opłat za gaz.

Stosując taryfy na podstawie złożonych faktur, o których mowa wyżej, powód nie dysponował wówczas jeszcze taryfą dla energii elektrycznej zatwierdzoną i wprowadzoną w życie w wyniku jej opublikowania w trybie art. 47 ust. 3 P.e. wynika natomiast z ustalonego stanu faktycznego sprawy, że pomimo żądania Prezesa URE, powód nie przedłożył mu taryfy do zatwierdzenia w wymaganym terminie.

Z powyższego wynika, że co do zasady, może mieć w sprawie zastosowanie art. 56 ust. 1 pkt 5 P.e., w świetle którego karze pieniężnej podlega ten, kto stosuje ceny i taryfy, nie przestrzegając obowiązku ich przedstawienia Prezesowi URE do zatwierdzenia, o którym mowa z art. 47 P.e. oraz art. 56 ust. 1 pkt 5a P.e., w świetle którego karze pieniężnej podlega ten, kto nie przedkłada do zatwierdzenia taryfy wbrew żądaniu Prezesa URE, o którym mowa w art. 47 ust. 1 P.e.

Wobec powyższego koniecznym stało się ustalenie, czy w niniejszej sprawie powodowi należy przypisać odpowiedzialność za obiektywnie stwierdzone naruszenie obowiązków. Sprowadza się to do ustalenia czy naruszenie obowiązków wynikających jest rezultatem jego własnego zachowania, czy też niezależnych od niego okoliczności o charakterze zewnętrznym, pozostających poza jego kontrolą i nie pozwalających na zbudowanie rozsądnego łańcucha przyczynowo – skutkowego między zachowaniem się tego przedsiębiorcy, a stwierdzeniem stanu odpowiadającego hipotezom norm sankcjonowanych karą pieniężną na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 5 i 5a P.e. Rozważenia wymagało zatem, czy fakty na które powoływał się powód w odwołaniu zwalniały przedsiębiorcę z opartej na zasadzie odpowiedzialności za sam skutek przewidzianej w powołanej wyżej przepisach ustawy – Prawo energetyczne, bądź też rozważenia istnienia okoliczności przemawiających za odstąpieniem od wymierzenia kary na podstawie art. 56 ust. 6a P.e.

W ocenie Sądu przedstawione przez powoda okoliczności faktyczne nie mają żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, ponieważ nie sposób zaliczyć ich do niezależnych od powoda, zewnętrznych i pozostających poza jego kontrolą okoliczności. Dlatego bezzasadne okazało się dokonanie przeprowadzenia dowodu z przesłuchania świadków wskazanych w odwołaniu, albowiem dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy wystarczające są dokumenty i okoliczności ustalone przez organ regulacyjny, które co do zasady nie były przez powoda kwestionowane w przedmiotowej sprawie.

Podkreślenia wymaga, że w obowiązującym stanie prawnym przedstawienie taryfy do zatwierdzenia jest jednym z podstawowych obowiązków przedsiębiorstw energetycznych, których działalność ze względu na jej reglamentację przez organ państwowy zobowiązały się do wykonywania udzielonej koncesji z najwyższą starannością i zgodnie z obowiązującymi przepisami. W zakresie taryf gazowych istotny jest jej okresowy charakter, stąd też ich kolejna weryfikacja i zatwierdzanie powinna odbywać się w taki sposób, aby jej wprowadzenie do stosowania możliwe było bezpośrednio po upływie okresu obowiązywania taryfy poprzedniej - wskazanego w sentencji decyzji. Przedłożoną taryfę Prezes URE rozpatruje w określonym terminie, a zatwierdzona taryfa podlega odpowiedniemu ogłoszeniu - art. 47 ust 3 P.e. i dopiero po przejściu tego trybu powstaje taryfa, którą przedsiębiorstwo może w określonym terminie wprowadzić do stosowania.

Sąd w pełni podziela stanowisko zaprezentowane w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2016 r. sygn. akt III SK 6/15, Legalis numer 1460649, w którym stwierdzono, że „rozwiązanie przewidziane w art. 47 ust. 2c P.e. służy ochronie interesów odbiorców energii elektrycznej. Obecnie może ono stanowić zachętę dla przedsiębiorstw energetycznych do przedkładania taryf w ostatnim możliwym terminie, by przedłużyć okres stosowania dotychczasowej, wyższej taryfy. Jest to zachowanie do pewnego stopnia godzące w cel ustawy Prawo energetyczne, jakim jest ochrona interesów konsumentów. Naruszenie tych interesów ma miejsce, gdy nowa taryfa opiewa na niższe stawki, lecz przez pewien okres czasu, w wyniku opieszałości przedsiębiorstwa energetycznego, stosowana jest nadal stara (wyższa) taryfa (na podstawie art 47 ust. 2c P.e.) (...) nadużywaniu regulacji art. 47 ust 2c P.e. w opisany sposób Prezes URE może przeciwdziałać w dość prosty sposób. Wystarczające jest wdrożenie monitoringu dat wygaśnięcia „starych” taryf i odpowiednio szybkie występowanie z żądaniem przedstawienia taryf do zatwierdzenia. W przypadku uchybienia temu żądaniu lub wyznaczonemu w nim terminowi, zastosowanie może znaleźć art 56 ust 1 pkt 5a P.e.”.

Wobec przytoczonego ww. fragmentu orzeczenia, hipotezę normy prawnej zawartej w art. 56 ust. 1 pkt 5a) ustawy - Prawo energetyczne należy interpretować w taki sposób, że stan faktyczny w niej przewidziany ma miejsce zarówno w przypadku nieprzedłożenia taryfy na żądanie Prezesa URE, jak również gdy **nie został dochowany termin przedłożenia taryfy określony w tym żądaniu.**

Jakkolwiek dla zachowania pewności obrotu gospodarczego ustawodawca w ten sposób skonstruował przepisy taryfowe, by możliwe było wprowadzenie stosowania taryfy dotychczasowej po upływie okresu obowiązywania taryfy poprzedniej (art. 47 ust 2c), ale pod warunkiem, że wniosek o jej zatwierdzenie zostanie złożony w okresie obowiązywania tej taryfy. Powód złożył wniosek o nową taryfę w ostatnim dniu obowiązywania poprzedniej. Sąd zatem zgadza się ze stanowiskiem pozwanego, że złożenie wniosku w ostatnim dniu obowiązywania taryfy dotychczasowej uniemożliwia przeprowadzenie całej procedury weryfikacji i akceptacji nowej taryfy w taki sposób, aby mogła zacząć obowiązywać w dniu następnym po wygaśnięciu taryfy poprzedniej. W zależności od poziomu cen na hurtowym rynku gazu (ich relacji do cen gazu w taryfie stosowanej), opóźnienie złożenia wniosku o zatwierdzenie nowej taryfy może być celowe i godzić w interesy odbiorców (gdy ceny hurtowe spadają).

Na gruncie niniejszej sprawy ustalone zostało, że pomimo wezwania do złożenia wniosku o zatwierdzenie kolejnej taryfy skierowanego do Przedsiębiorstwa pismem z dnia 19 września 2017 r., w którym Prezes URE określił termin przedłożenia tego wniosku na 1 października 2017 r., Przedsiębiorstwo przesłało wniosek dopiero przy piśmie z dnia 31 października 2017 r. (data stempla placówki pocztowej - 31.10.2017 r.), który wpłynął do urzędu w dniu 3 listopada 2017 r. Wezwanie z dnia 19 września 2017 r., zostało prawidłowo doręczone i odebrane przez Przedsiębiorstwo w dniu 25 września 2017 r. Złożenie wniosku o zatwierdzenie kolejnej taryfy w dniu 3 listopada 2017 r. uniemożliwiło zatem jego rozpatrzenie przed upływem okresu obowiązywania taryfy poprzedniej. Kolejna taryfa Przedsiębiorstwa została zatwierdzona w dniu 28 marca 2018 r., a ustalone w niej ceny i stawki opłat były niższe od obowiązujących średnio o 1%. Zwłoka Przedsiębiorstwa uniemożliwiła odbiorcom wcześniejsze skorzystanie z tej obniżki. W toku postępowania ustalono również, że powód wnosil o cofnięcie mu koncesji, jednakże sprawa ta nie została prawomocnie zakończona, a dla rozstrzygnięcia sprawy nie ma znaczenia, albowiem w okresie obowiązku zatwierdzenia nowej taryfy przedsiębiorca podlegał udzielonej mu koncesji. Skutecznym i racjonalnym postępowaniem byłoby po stronie przedsiębiorcy, wystąpić o zatwierdzenie taryfy dla energii elektrycznej niezależnie i równolegle do starań mających doprowadzić do uchylenia decyzji o udzieleniu koncesji. Przedsiębiorca natomiast zareagował w kwestii przedłożenia mu nowej taryfy, dopiero na skutek wezwania organu regulacyjnego.

Zgodnie z treścią art. 56 ust 3 ustawy - Prawo energetyczne, wysokość kary pieniężnej w takim przypadku nie może przekroczyć 15% przychody ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzona na podstawie koncesji, wysokość kary nie może przekroczyć 15 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy wynikającego z działalności koncesjonowanej osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

Przy wymiarze kary pieniężnej należało się kierować art. 56 ust. 6 ustawy - Prawo energetyczne. Ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględniono stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.

Sąd zważył, że w niniejszej sprawie nie można zastosować przepisu art. 56 ust. 6a P.e., według którego Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a przedsiębiorca zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Jakkolwiek ostatecznie skarżący zaprzestał naruszania prawa, to stopień szkodliwości obu czynów nie był znikomy. Ocena stopnia szkodliwości jest bowiem ściśle związana z rodzajem i charakterem naruszonego przez sprawcę dobra.

W tym konkretnym przypadku dobrem chronionym przez ustawę – Prawo energetyczne jest prawo nabywców paliw i energii do ochrony przed narzucaniem nieuczciwych cen i stawek opłat z tego tytułu. Prawo to jest gwarantowane przez nałożenie na koncesjonowanego przedsiębiorcę energetycznego publicznoprawnego obowiązku przedłożenia w formie taryfy cen i stawek opłat organowi regulacyjnemu oraz przez ich kontrolę i zatwierdzenie bądź odmowę zatwierdzenia przez ten organ. O wadze jaką prawodawca przykładą do zapewnienia odbiorcom prawa do uczciwych cen i stawek opłat za paliwa i energię świadczy bardzo szczegółowe unormowanie we wskazanej ustawie, związanych z tym zagadnień odnoszących się do udzielania koncesji przedsiębiorcom energetycznym, zasad ustalania cen i opłat w taryfie oraz przedstawiania, zatwierdzania i wejścia w życie taryf energetycznych.

W realiach niniejszej sprawy, Przedsiębiorca nie wnioskował o przesunięcie terminu przedłożenia taryfy, ani w żaden sposób nie usprawiedliwił nieprzedłożenia kolejnej taryfy w terminie wyznaczonym w wezwaniu z dnia 19 września 2017 r. Uniemożliwił tym samym wprowadzenie następnej **niższej** taryfy bezpośrednio po upływie okresu obowiązywania taryfy poprzedniej. W składanych wyjaśnieniach nie odniósł się w żaden sposób do faktu uchybienia żądaniu Prezesa URE do przedłożenia wniosku o zatwierdzenie kolejnej taryfy w wyznaczonym przez organ terminie, natomiast w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Przedsiębiorca uznał wręcz, że nie naruszył przepisów prawa, gdyż w ostatnim dniu obowiązywania taryfy poprzedniej nadał w placówce pocztowej wniosek o zatwierdzenie kolejnej taryfy. Powyższe pozwala na stwierdzenie wysokiego stopnia zawinienia po stronie Przedsiębiorcy. Powód zatem, albo w sposób umyślny, albo w sposób co najmniej lekkomyślny, zignorował ciężący na nim publicznoprawny obowiązek przedstawienia taryfy do zatwierdzenia i od łamania prawa w tym zakresie nie odwiódł go nawet żądanie Prezesa URE do dokonania tej czynności. Powyższe świadczy o znacznym stopniu szkodliwości czynu powoda i konieczności ukarania go karą pieniężną w kwocie określonej w decyzji. Sąd nie znalazł bowiem podstaw do ich miarkowania.

W odniesieniu do dotychczasowego zachowania Przedsiębiorcy ustalono, że od rozpoczęcia działalności koncesjonowanej Prezes URE nałożył na Przedsiębiorcę dwie kary pieniężne: 1) za odmowę udzielenia informacji, o których mowa w art. 28 (art. 56 ust 1 pkt 7) oraz za nieuzasadnione wstrzymanie lub ograniczenie dostarczania energii elektrycznej (art. 56 ust 1 pkt 14), co stało się podstawą do zaostrenia wysokości kary pieniężnej w zakreślonych prawem granicach.

Z kolei w zakresie możliwości finansowych powoda, na podstawie złożonych dokumentów finansowych oraz oświadczeniach Przedsiębiorcy ustalono, że Przedsiębiorca w 2018 r. osiągnął przychód z obrotu paliwami gazowymi w wysokości (...) zł oraz zysk z tej działalności w wysokości(...) zł.

Nałożona na Przedsiębiorcę kara w wysokości 20.000 zł stanowi zatem (...) % przychodu z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi osiągniętego w 2018 r.

W ocenie Prezesa URE kara w ww. wysokości jest adekwatna do zawinienia Przedsiębiorcy i będzie miała wystarczająco represyjno - wychowawczy charakter.

Delikt popełniony przez powoda cechował się znaczną szkodliwością, stopień zawinienia powoda mieścił się między lekkomyślnością a winą umyślną, zatem był wysoki, a nałożona kara jest na tyle niska, że nie przekraczała możliwości finansowych powoda, który jak wynika z dokumentów w roku 2018 osiągnął zysk w wysokości (...) zł, a zatem ukształtowana została poniżej kary maksymalnej, która zgodnie z unormowaniem art. 56 ust. 3 P.e. będąc związaną z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji nie mogła przekroczyć 15% przychodu powoda wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym w stosunku do roku wydania decyzji.

Niższa kara pieniężna nie spełniłyby przypisanych im funkcji prewencyjnej, represyjnej i edukacyjnej. Zdaniem Sądu aby kara pieniężna była skuteczna musi być na tyle dolegliwa dla ukaranego podmiotu, by w przyszłości nie dochodziło do podobnych naruszeń.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy w Warszawie, na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. nie znajdując żadnych podstaw do uwzględnienia odwołania, orzekł jak w sentencji.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński